

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3035/2020. (II. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 72. § (2) bekezdése, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 146. § (1) bekezdése, valamint a Kúria Bfv.II.752/2018/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 72. § (2) bekezdése, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 146. § (1) bekezdése, továbbá az Abtv. 27. §-a alapján a Debreceni Járásbíróság 34.B.260/2015/10. számú ítélete, a Debreceni Törvényszék 18.Bf.430/2015/8. számú ítélete és a Kúria Bfv.II.752/2018/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és a megsemmisítését.
- [2] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előzményeit érintően az alábbiakat adta elő. A Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. Kerületi Rendőrkapitánysága az indítványozót 2014. november 30-án gyanúsítottként hallgatta ki több, kisebb értékre elkövetett lopás vétsége miatt indult büntetőeljárásban, amely cselekmények több különböző rendőrkapitányság illetékességi területére estek. A BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitánysága ezért 2014 decemberében az indítványozóval szemben akkor folyamatban lévő összes büntetőeljárást egyesítette. Az egyesítésről szóló határozatot azonban ezt követően a Budapest XIV. Kerületi Ügyészség hatályon kívül helyezte. Ennek következtében a továbbiakban az indítványozóval szemben különböző hatóságok előtt több büntetőeljárás folyt egymással párhuzamosan. Az indítványozó a Debreceni Járásbíróságon és a Debreceni Törvényszéken előterjesztett beadványaiban több alkalommal is kezdeményezte az ügyek egyesítését, ám arra az eljárás befejezéséig nem került sor. Ennek eredményeként több, az indítványozóra nézve terhelő ítélet született, amelyek közül az indítványozó a Debreceni Járásbíróság 34.B.260/2015/10. számú ítéletét, a Debreceni Törvényszék 18.Bf.430/2015/8. számú ítéletét és a Kúria Bfv.II.752/2018/6. számú végzését érintően fogalmazott meg jelen alkotmányjogi panaszában alkotmányossági aggályokat.
- [3] Ezen aggályok értelmében a régi Be. 72 § (2) bekezdése és a Be. 146. § (1) bekezdése arra teremt lehetőséget az eljáró hatóságok számára, hogy az ügyek egyesítéséről szubjektív tartalmú és az érintett számára előre nem látható döntést hozzanak. Ezáltal nem teljesülnek a döntés objektivitásához és kiszámíthatóságához fűződő követelmények, amelyek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből, a jogbiztonság elvéből fakadnak. A szabályozás alaptörvény-ellenessége pedig az indítványozó szerint abból ered, hogy a támadott Be. rendelkezések nem tartalmaznak kellően konkrét, egyértelmű és érthető előírást az egyesítésre vonatkozóan, hanem az arról való döntéshozatalt – a szöveg feltételes módú megfogalmazása következtében – a hatóságok szabad belátására és szubjektív megítélésére bízzák. Mivel pedig a kifogásolt jogszabályi rendelkezések nem tartalmaznak világos iránymutatást a hatóságok számára az ügyek egyesítésére, az indítványozó szerint az esetében csak a szerencsén, illetőleg annak hiányán múlt, hogy a bűncselekményeit külön eljárásokban bírálták el, és azokban több önálló ítélet született. Úgy véli az indítványozó, hogy kevésbé súlyos büntetést kapott volna, ha a cselekményeit egy eljárásban bírálják el, és annak eredményeként egyetlen szankcióval sújtják.
- [4] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése mellett az indítványozó sértett rendelkezésként megjelölte az Alaptörvény II. cikkét, IV. cikk (2) bekezdését, XV. cikk (1) és (2) bekezdését, valamint Q) cikk (2) és (3) bekezdését is. Ez utóbbiak vonatkozásában ugyanakkor nem jelölte meg a sérelem pontos okát, és nem fejtett ki arra vonatkozó alkotmányjogi indokolást sem.

- [5] Az indítványozó több konkrét példát is felhozott arra, hogy a hatóságok milyen más esetekben egyesítettek ügyeket, és kifejtette az indokait arról is, hogy esetében az egyesítés miért lett volna célszerű.
- [6] Mindezek alapján az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság a támadott jogszabályi rendelkezések és a kifogásolt bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét egyaránt állapítsa meg, és rendelkezzen azok megsemmisítéséről.
- [7] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróság felhívása nyomán kiegészítette. Abban az eredeti beadványában írtakhoz képest előadta, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a rendelkezései szorosan összefüggenek az Alaptörvény XXVIII. cikk rendelkezéseivel, amelyek közül az indítványozó a *nulla poena sine lege* elvet, továbbá a tisztességes eljáráshoz és a pártatlansághoz való jogot emelte ki. A jogbiztonság követelményével együtt így az indítványozó ezen alaptörvényi rendelkezések megsértését is megállapíthatónak tartotta mind a kifogásolt jogszabályi rendelkezésekkel, mind a vele szemben folytatott büntetőeljárásban hozott bírósági határozatokkal összefüggésben. Kifejtette továbbá, hogy sérült a törvény előtti egyenlőséghez fűződő joga is, annak következtében, hogy az ellene folytatott három büntetőeljárásban összességében súlyosabb büntetést kapott, mintha a cselekményeit más hasonló elkövetők esetéhez hasonlóan egy egyesített eljárásban bírálták volna el.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz befogadható-e, vagyis megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [9] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [10] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a Kúria végzését 2018. december 21-én vette át, a panaszt így 2019. február 20-án határidőben nyújtotta be.
- [11] Részben tesz eleget az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek. Megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 26. § (1) bekezdés és 27. §], valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, II. cikk, VI. cikk (2) bekezdés, XV. cikk (1)–(2) bekezdés, Q) cikk (2)–(3) bekezdés, XXVIII. cikk]. Meghatározza továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezéseket és konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet rögzít a megsemmisítésükre. Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét ugyanakkor az indítványozó csupán a B) cikk (1) bekezdését érintően fejtette ki, így az indítvány csak ezen alaptörvényi rendelkezéssel kapcsolatosan tartalmaz alkotmányjogi indokokkal ellátott okfejtést az alaptörvény-ellenességről. Az egyéb alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában az indítványozó az Alaptörvény-ellenességet csupán állította, de annak a lényegét nem fejtette ki, és nem támasztotta alá alkotmányjogi érvekkel sem. Így az Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (2) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) bekezdései, Q) cikk (2)–(3) bekezdései, valamint XXVIII. cikke vonatkozásában nem volt helye az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatának.
- [12] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított indítványi elem vonatkozásában tehát az indítvány megfelelt az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében rögzített követelményeknek. Annak érdemi vizsgálatát ugyanakkor az Alkotmánybíróság mégsem végezhetette el az alábbiak miatt.
- [13] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai értelmében az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén (lásd például: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]) – lehet alapítani.
- [14] Jelen esetben az indítványozó kifogásai nem estek ezen kivételes esetek alá, mivel azok nem a visszaható hatály tilalmának a megsértését vagy a felkészülési idő hiányát hozták fel kifogásként. Az indítványozó mind a támadott jogszabályi rendelkezések, mind pedig a kifogásolt bírósági határozatok vonatkozásában az előreláthatóság és a kiszámíthatóság kívánalmainak, valamint a normavilágosságból fakadó követelményeknek a megsértésére hivatkozott. Erre tekintettel nem volt helye az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított indítványi elem érdemi vizsgálatának sem.

- [15] 4. Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2020. február 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/352/2019.

• • •